

Güçlü Yönler Öz Yeterlilik Ölçeği

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Güçlü Yönler Öz Yeterlilik Ölçeği*. Turkish Psychological Scales.
Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=22467>

Özet

Güçlü Yönler Öz Yeterlilik Ölçeği, bireylerin kendi güçlü yönlerini kullanma ve bu yönlere güvenme düzeylerini ölçmek amacıyla uyarlanmış psikometrik ölçektir. Ölçeğin Türkçe adaptasyonu C. Dönmezoğlu ve S. Nazlı tarafından 2019 yılında gerçekleştirilmiştir. 11 maddeden oluşan bu araç, tek boyutlu bir yapı sergilemekte olup, yüksek iç tutarlılık ve güvenirlik değerleri göstermiştir. Derecelendirme, 12'li Likert tipi bir format kullanılarak yapılmaktadır.

Anahtar Kelimeler

Güçlü Yönler Öz Yeterlilik, Öz Yeterlilik, Psikometrik Özellikler, Güvenirlik, Geçerlik, Pozitif Psikoloji, Ölçek Uyarlama.

Yazarlar

Cem Dönmezoğlu, Sibel Nazlı.

Amaç

Ölçeğin temel amacı, bireylerin kendilerine özgü güçlü yönlerini fark etme, bu yönleri farklı durumlarda kullanabilme ve bu kullanıma dair duydukları inanç düzeylerini yani öz yeterliliklerini değerlendirmektir. Bu değerlendirme, pozitif psikoloji alanındaki çalışmalar için kritik öneme sahiptir.

Bu araç, bireylerin kişisel gelişim süreçlerinde güçlü yönlerine odaklanmalarını teşvik eden müdahalelerin etkinliğini ölçmek ve bireysel farklılıkların tespit etmek amacıyla psikolojik araştırmalarda kullanılmak üzere tasarlanmıştır.

Yapı

Ölçek, doğrudan **Güçlü Yönler Öz Yeterliliği** yapısını ölçmektedir. Bu yapı, bireyin zorluklarla başa çıkarken veya hedeflerine ulaşmaya çalışırken kişisel yeteneklerine ve karakteristik güçlü yönlerine ne kadar güvendiği ile ilgilidir. Ölçek, bu öz yeterlilik inancının derecesini belirlemeyi hedefler.

Ölçeğin tek boyutlu yapısı, tüm maddelerin güçlü yönlerle ilişkili genel bir öz yeterlilik algısını temsil ettiğini göstermektedir. Bu, bireyin güçlü yönlerini kullanma kapasitesine dair bütünsel bir değerlendirme sunar.

Geçerlik

Ölçeğin yapı geçerliğini incelemek amacıyla yapılan analizler, aracın tek boyutlu yapıya desteklemektedir. Yapılan açmalya?c? faktör analizi (AFA) sonuçlarına göre, döndürme öncesi birinci faktör yük değerleri .622 ile .789 arasında değişmektedir. Bu durum, maddelerin tek bir yapıya temsil ettiğini göstermektedir.

Ayrıca, birinci faktörün açıkladığı varyans (%50.849), ikinci faktörün açıkladığı varyanstan (%9.125) dikkate değer ölçüde yüksektir. Birinci faktörün öz değeri (5.593) ise, ikinci faktörün öz değerinin (1.014) üç katından fazla bulunmuştur. Bu güçlü kanıtlar, Güçlü Yönler Öz Yeterlilik Ölçeği'nin Türkçe formunun **tek boyutlu** bir yapıya sahip olduğunu ve yapı geçerliğine sahip olduğunu ortaya koymaktadır.

Güvenirlilik

Ölçeğin güvenirlik çalmaları, tutarlı ve kararlı sonuçlar verdiğini göstermiştir. Ölçeğin bütünü için hesaplanan **Cronbach Alfa** iç tutarlılık katsayısı .899 olarak bulunmuştur, bu da psikometrik açıdan mükemmel bir iç tutarlılık ifaaret eder.

Ek olarak, testin zamana yayılmı? kararlılık?n? de?erlendiren test-tekrar test korelasyonu $r=.735$ ($p<.01$) olarak belirlenmiştir. Yar? test güvenirliği analizlerinde ise, e?it uzunluk ve e?it olmayan uzunluk için hesaplanan **Spearman Brown** değeri .83 ve Guttman yar? test değeri de .82 olarak saptanmıştır. Tüm bu değerler, ölçeğin yüksek düzeyde güvenilir olduğunu kanıtlamaktadır.

Faktör Analizi

Güçlü Yönler Öz Yeterlilik Ölçeği'nin Türkçe formunun yapısal özelliklerini belirlemek üzere açmalya?c? faktör analizi uygulanmıştır. Analiz, ölçeğin orijinal yapıya uygun olarak tek boyutlu bir çözüm önermiştir. Birinci faktörün varyans açıklama oranı %50.849 olup, bu faktörün öz değeri (Eigenvalue) 5.593'tür.

Faktör yük değerlerinin .622 ile .789 arasında değişmesi, tüm maddelerin ölçülen tek yapıya güçlü katkı sağladığını göstermektedir. Birinci faktörün açıkladığı varyansın yüksekliği ve öz değerinin diğer faktörlere göre belirgin üstünlüğü, ölçeğin güçlü yönler öz yeterliliğini tutarlı bir şekilde ölçtü?ünü do?rulamaktadır.

Araç

Test Türü: Uyarlama (Adaptation)

Format: 11 maddeden oluşan tek boyutlu ölçektir.

Mevcut Diller: Türkçe (Uyarlama).

Popülasyon Grubu: Genel Popülasyon.

Ya? Grubu: Yeti?kinler ve yüksekö?retim ö?rencileri popülasyonlar?nda uygulanabilir.

Popülasyon Detaylar?: Adaptasyon çal??mas? üniversite ö?rencileri üzerinde gerçekleştirilmi?tir.

Test Metodolojisi: 12'li Likert tipi derecelendirme kullan?lmaktadır (0 = hiç güvenmiyorum - 11 = çok güveniyorum).

Anahtar Kelimeler

Öz Yeterlilik Ölçeği, Pozitif Psikoloji, Faktör Yüğü, Cronbach Alfa, Spearman Brown, Öz Yeterlilik.

Yazarlar

Yazar ORCID Tan?mlay?c?s?: Bilgi mevcut de?il.

Kurum E-posta Adresleri: donmezogullari@gmail.com

Yaz??ma Adresi: Bilgi mevcut de?il.

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Ölçeğin Türkçe uyarlaması 2019 y?l?nda yayınlanm??tır. Kullan?m izinleri ve telif hakları ile ilgili detaylar için sorumlu yazar Cem Dönmezo?ulları ile ileti?ime geçilmesi gerekmektedir.

Kaynaklar

Dönmezo?ulları, C. ve Nazlı, S. (2019). Güçlü Yönler Öz Yeterlilik Ölçeği Türkçe formunun geçerlik ve güvenilirli?i. *Anemon Mu? Alparslan Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 7(4), 257-265. Doi: 10.18506/anemon.462822

Makalenin tam metnine Dergipark üzerinden ula??ılabilir: dergipark.org.tr

Ölçeğin orijinal PDF dosyası burada indirilebilir: guclu-yonler-oz-yeterlilik-olcegi-toad.pdf

Güçlü Yönler Öz Yeterlilik Ölçeği Maddeleri

Ölçek maddeleri kaynak içerikte aç?kça belirtilmemiştir. Ölçek, 11 maddeden oluşmaktadır ve 0 (hiç güvenmiyorum) ile 11 (çok güveniyorum) arasında de?i?en 12'li Likert format?nda derecelendirilmektedir.